

Φιλοσοφία της Παιδείας

7. Το πρόγραμμα της Παιδείας

Δραστηριότητα

Ποιες από τις αναρίθμητες πνευματικές και πολιτιστικές κατακτήσεις του ανθρώπου πρέπει να συμπεριλάβουμε σε ένα πρόγραμμα παιδείας και με βάση ποια κριτήρια θα τις επιλέξουμε;

Ας σκεφτούμε λίγο!

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

«Για να είναι ορθολογικός ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός πρέπει να αρχίζει με ξεκάθαρους και συγκεκριμένους στόχους και τότε και μόνο τότε μπορεί να εντοπισθούν τα μέσα, δηλαδή το περιεχόμενο και οι μέθοδοι που θα επιτρέψουν την πραγμάτωση αυτών των στόχων» Paul Hirst

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

Για τον Hirst αν οι δάσκαλοι δεν έχουν στόχους τότε καταλήγουν να διδάσκουν απλές πληροφορίες αντί να αναπτύσσουν κατανόηση, κρίση και φαντασία στους μαθητές τους.

Είναι όμως έτσι τα πράγματα;

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

Τι σημαίνει κάνω κριτική σε ένα ποίημα, σε ένα επιστημονικό κείμενο και σε ένα μαθηματικό ζήτημα;

ή

Αν μπορώ και ασκώ κριτική σε ένα επιστημονικό κείμενο σημαίνει ότι μπορώ να ασκώ κριτική σε ένα έργο τέχνης;

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

Αν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα ήταν ναι τότε δεχόμαστε την άποψη ότι ο νους αποτελείται από ξεχωριστές εμβρυώδεις «ικανότητες» ή «δυνάμεις» που με την άσκηση τις αναπτύσσει. Αν η απάντηση είναι όχι τότε η άποψη αυτή είναι λανθασμένη!

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

Η θέση μας είναι η εξής:

Όταν λέμε ότι κάποιος γνωρίζει κάτι δεν εννοούμε ότι έχει αποκτήσει προτάσεις που είναι αληθινές αλλά ότι κατέχει τους κανόνες, τις αρχές και τα ιδεώδη που εμπεριέχονται σε αυτή τη γνώση.

Στη βάση αυτή η κριτική σκέψη στα μαθηματικά εμπεριέχει τους κανόνες και τις αρχές των μαθηματικών και συνεπώς είναι σύμφυτη με τις προτάσεις των μαθηματικών.

Στη βάση του παραπάνω συλλογισμού η άποψη ότι ο νους αποτελείται από ξεχωριστές εμβρυώδεις «ικανότητες» ή «δυνάμεις» που με την άσκηση τις αναπτύσσει είναι λανθασμένη.

Οι σκοποί και οι στόχοι ενός μορφωτικού προγράμματος

Γιατί όμως επιμένουμε να μιλάμε για στόχους;

- 1) Αποτυχία στην εκπαίδευση μορφωμένων δασκάλων
- 2) Πολιτικός (έμφαση στην επαγγελματική κατάρτιση)

Οι αντικειμενικοί στόχοι

Οι αντικειμενικοί στόχοι μιλούν για αλλαγή στην συμπεριφορά των μαθητών.

Εύλογη η θεωρία για τις απλές δεξιότητες (π.χ. να μάθω να δακτυλογραφώ)

Προβλήματα στην περίπτωση των πράξεων

Η φύση γνώσης

Οι γνώσεις είναι επιτεύγματα του ανθρώπινου νου και όχι αναλλοίωτες αλήθειες.

Οι γνώσεις διακρίνονται σε γνωρίζω ότι ή τι και σε γνωρίζω πως

Οι συνθήκες της «γνώσης τι»

Πίστη

Αλήθεια

Αποδεικτικά στοιχεία

Τα κριτήρια των μορφών της γνώσης

Έννοιες

Κριτήρια αντικειμενικής κρίσης

Δίκτυο εννοιών

Μορφές γνώσης

1. Προτάσεις τυπικής λογικής και μαθηματικών
2. Προτάσεις φυσικών επιστημών
3. Ηθικές κρίσεις
4. Γνώση του εαυτού μας και των συνανθρώπων μας
5. Αισθητική εμπειρία
6. Φιλοσοφική γνώση

Μορφές γνώσης

Τα προβλήματα της καθημερινότητας είναι συνήθως σύνθετα, δηλαδή περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας μορφής γνώσης. Για αυτό και έχουν δημιουργηθεί επιστημονικοί κλάδοι που δεν είναι μορφές γνώσης αλλά περιοχές γνώσης

Οι μορφές γνώσης και η Παιδεία

1. Το σχολείο περιλαμβάνει όλες τις μορφές γνώσεις
2. Το σχολείο μπορεί να περιλαμβάνει και άλλα μαθήματα

Οι μορφές γνώσης και η Παιδεία

Άνθρωπος αγράμματος ξύλο απελέκητον!

Είναι η μόρφωση και η παιδεία απαραίτητο στοιχείο του
ανθρώπου

Οι μορφές γνώσης και η Παιδεία

Είναι ο ορθός λόγος βασικό στοιχείο της Παιδείας;

Οι μορφές γνώσης και η Παιδεία

Ποια τα προβλήματα της θέσης που αναπτύσσαμε μέχρι τώρα;